

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 41. Historia Dordracensis conciliabuli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

Sæc. XVII. „rii jura minime permiscuerunt. De
 A. C. 1618. „religione autem cautum voluerunt no-
 „minatim, ut Provinciæ cuique ejus
 „ordinandæ salva maneret libertas, alia-
 „rum Provinciarum imperiis non ob-
 „noxia &c. „

§. XLI.

Historia Dordracensis Conciliabuli.

*Dupin. Hist.
 d' Eccl. tom.
 4. p. 414.*

Haud segniores erant Gomaristæ, qui
 itidem datis literis Angliæ Regem,
 Electorem Palatinum, Franciæ Hugo-
 nottas, Brandenburgicum Marchionem,
 Hassiæ Landgravium, Helvetios, Ge-
 nevenses, Embdenses, aliosque Cal-
 vinistas ad suam Synodum, in qua ta-
 men penes se & suos judicium de doct-
 rina esse voluerunt, invitabant. Ac-
 currerant horum omnium deputati, ex-
 ceptis Franciæ Hugonottis, eo quod in
 Gallis anno Christi millesimo quingen-
 tesimo nonagesimo octavo edictum fuis-
 set promulgatum, vi cuius Hugonotta-
 rum Præcones ad exterarum Synodos ve-
 nire, necnon exteros Ministros ad Gal-
 licanas sectæ Synodos admittere inhi-
 bitum, ne ex ejusmodi conventuum
 obtentu sua cum exteris commercia
 Regis saluti regnique tranquillitati ad-
 versa prosequendi occasionem capta-
 rent. Cum autem Gomaristæ jam ante

hanc

hanc Synodum tam in Amstelodamensi, quam Hagienſi & Scheidanenſi conventiculis Arminianos a ſua communione excluſiſſent, atque in eorum condemnationem conclamaffent, hinc in ſua indictionis epiſtola nonniſi eos a Regibus & Principibus depoſcebant Theologos, quos Arminianæ doctrinæ omnino adverſaturos noverant; cumque de Anhaltinorum Præconum integritate dubitarent, prius ſuæ fidei confeſſionem ſibi transmitti petierunt: quoniam vero hi petitionem adeo inhumanam, necnon Evangelicæ, uti inquebant, libertati admodum contrariam reiicerent, a Synodo excludebantur. Congregatis igitur Præconum quamplurimis die decima tertia Novembris prima habebatur Sefſio, in qua non niſi plurium orationes excipiebantur. Altera die mane in Sefſione ſecunda illi, quos Provinciales Eccleſiæ deputabant, quique omnes erant Gomariſtæ, ſuas publicæ fidei literas exhibebant: Poſtulat etiam Joſias Vosbergius, ut in Præſidem & Aſſeſſores eligerentur Doctores neutri parti adhærentes; aſt Gomariſtæ non alios niſi juratos Arminianorum hoſtes ſeligebant. In tertia Sefſione, quæ vespere ejusdem diei habebatur, Tranſifulani Deputati poſtulatebant, ut Synodi deciſiones æque Sa-

Sæc. XVII.
A. C. 1618.

*Limborch.
Relat. Hiſt.
p. 4. & ſeqq.*

Hiſt. Eccleſ. Tom. LVI. L. cris

Sæc. XVII. cris literis ac Catechismis conformes
A. C. 1618 essent, perinde acsi horum Catechismo-
 rum toties jam variatorum auctoritas
 eadem cum Dei verbo foret. Traje-
 ctenses quoque deputati Synodo non
 concedebant, ut hæc controversos
 quinque articulos decideret aut defini-
 ret, sed duntaxat desuper deliberaret,
 decisionem autem relinqueret illis,
 qui deputatos ad Synodum ablegassent.

Jæger. l. c.

Quarta autem Sessio die decima quinta
 Novembris in discutienda agendi facultate
 Trajectensibus commissa infumebatur.
 Postea sancitum, ut ex Arminia-
 nis duntaxat tredecim ad Synodum ve-
 nire juberentur, eis tamen hos seligen-
 di libertas non erat concessa, sed no-
 minabantur illi, quos Gomarus, cete-
 rique Arminianorum hostes deposce-
 bant, quæ sane vexatio, legitimæ Sy-
 nodi indigna, luculentum est Concilia-
 buli indicium. Sequenti die in Sessio-
 ne quinta advenerant quatuor Armi-
 niani ab Hollandiæ & Westfrisæ Ord-
 nibus deputati, quos inter celebrior Si-
 mon Episcopus suis pro arbitrio Depu-
 tatos seligendi libertatem concedi pete-
 bat: verum Gomaristæ non modo id
 eis denegabant, sed etiam Sibrandum
 Lubbertum famosum Arminianorum ca-
 lumniatorem ex Frisia accersebant: in
 reliquis sex Sessionibus egerunt de no-

*Hist. de la
 Relig. des
 Eccl. ref. p.
 282.*

va Bibliorum versione, ubi etiam libros, quos apocryphos dicunt, Canonicis adiiciendos esse censuerunt, vehementer reclamante Gomaro, qui caussabatur, quod progressu temporis forte pro Canonicis habendi forent. Huic vero quidam Ultrajectinus reposuit: *vos Catechesin Novo adjungitis Testamento, forte & illa successu temporis in Canonem abibit?* cumque ex Gomaristis non nemo Arminianos reprehenderet, quod in Concionibus suis ex Apocryphis textus assumpserint, interrogabat idem Trajectensis, an non æque graviter peccaretur, si Catechesis publice doceretur, quoniam intelligi nequeat, cur major autoritas catehesi, quam libris apocryphis debeatur? tum vero Gomarus tanquam Pontifex ex cathedra loquens reposuit, idololatriam committi, cum Apocryphis tantus honor tribuitur: Hanc tamen adeo insulsam decisionem retudit alius dicens: si hoc esset idololatria, ergo etiam illa committitur, cum expositiones textui Biblico inseruntur, ergo etiam idem dicendum erit de Catehesi. Ad hæc obmutuit Gomarus. In Sessione autem duodecima die vigesimo quarto ejusdem Mensis ingenti animorum contentione non sine Saniorum ludibrio disceptatum est, an in versione Hollandica *tu Deus*

Sæc. XVII.
A. C. 1618.

Sæc. XVII. vel *ipse* Deus &c. dicendum sit. Porro
A. C. 1618. in proximis Sessionibus de quibusdam
 disciplinæ capitibus actitatum est. Tandem ad Sessionem vigesimam secundam die sexta Decembris habitam advenerant tredecim illi Arminiani a Synodo evocati, quibus tamen illico significatum, quod non ut Synodi membra, sed duntaxat *tanquam accusati* coram suis Judicibus comparere jussi haberentur, suæ causæ merita exposituri, re autem in deliberationem vocata a Synodo recederent: postea Episcopus perelegantifermone de schismatis abominatione & Christianæ unionis prærogativis tam solide differebat, ut Gomarus suam factionem ad saniora reduci veritus, Episcopium increparet, quod ab ipso dicendi veniam non petiisset, nec non orationem habuisset seditiosam, & non nisi ad concitandum confessum compositam; nec his contentus, cum ægerime ferret inter Synodi Judices duos numerari Arminianos a Trajectensibus deputatos, hinc, quamvis non essent Ministri, sed duntaxat Trajectenses Consiliarii in vigesima quarta Sessione illos ut Judicum officio nuntium mitterent, sollicitavit, eosque semper a Synodo abesse jussit, quoties de re Arminianorum causam spectante ageretur: Hac igitur injuria irritati jure suo cessarunt,

